

MYE FOR PENGENE

Det er ikke mange årene siden Arendal startet opp, men på den korte tiden har de stablet på beina en imponerende produksjon og distribusjon. Vi har spilt musikk på deres rimeligste serie med Monitor-høytalere, og lar oss fortsatt overraske over bra mye de leverer for pengene.

Tekst: [Håvard Holmedal](#)

Vi har fulgt med Arendal helt fra den spede begynnelsen og var en av de aller første som hadde de store gulvstående høytalere 1723 Tower THX hjemme i stua for test i stereo. De spilte sokkene av oss og vi satt nærmest måpende i sofaen mens vi forsøke å ta inn over oss hva som foregikk.

For de fleste er Arendal mest kjent i hjemmekino-sammenheng og kanskje har de gode subwoofere deres fått litt mer oppmerksomhet enn stativ, monitor og tower-høytalere deres. Det er likevel all mulig grunn til å se nærmere på stereo, front og bakhøytalere som leveres fra Arendal slik vi har gjort denne gangen.

Vi har tatt inn et par 1961 Monitører og en 1961 subwoofer. 1961-serien har helt klare familielikheter med deres første serie 1723, men det er gjort noen besparelser her og der for å lage et budsjettalternativ til deres mest kostbare serie.

1961 Monitører

Arendal sine 1961 Monitører er ganske kompakte. De er 42 høy, men kun 16cm brede og lettplaserte 15cm dype. Det gjør at de kan plasseres på en rekke forskjellige steder (også liggende). Den begrensede dybden gjør det mulig å montere høytaleren på veggen hvis du ikke har en passende reol eller hylle å plassere dem på.

Monitørene er ikke laget for å spille alene, og har ikke full respons lengre ned enn ca 70Hz. Det er litt snaut til hifi-bruk, og de behøver derfor kombineres med en egnet. Subwoofer.

Kabinettene til Monitor 1961 er laget av HDF (høyere tetthet enn MDF), det er lukket og har fått montert inn to 5,5tommers bass/mellomtoner. Konfigureringen av elementene gjør at høytaleren får en impedans på 4ohm. Det er ikke noe problem for moderne forsterkere eller hjemmekino-receivere, og særlig ikke når de ikke spiller

den siste oktaven i bassen. Diskanten er en 28mm konvensjonell dome som sitter i en Arendals karakteristiske spredelinse. Effektiviteten er ganske middels og de oppgis til 87dB/1watt og den valgte defrekvensen mellom mellomtone og diskant er parkert på 1500Hz.

Arendal anbefaler forsterkere opp til 250watt og det må sies å være ganske friskt ut fra størrelse og bestykning. De anbefaler også at høytalere spilles inn i 50 timer før de yter på sitt beste.

Subwooferen

Av en eller annen grunn er det relativt få hifi-entusiaster som ser behovet for en subwoofer. Det er litt synd fordi en godt konfigurert subwoofer kan løfte lydopplevelsen til nye høyder. Dessverre kan den også ødelegge opplevelsen helt hvis den ikke plasseres riktig, balanseres godt med hovedhøytalere eller ikke er av god nok kvalitet.

Sistnevnte er en større utfordring enn mange tror, for det vil alltid være slik at støy, forvrengning og andre lydmessige uhumskheter ikke på noen måte er begrenset av det innebygde delefilteret. Så selv om subwooferen er satt til å kun spille under 80Hz blir støyen sjenerøst spredt flere oktaver oppover i frekvensområdet. Resultatet er at de ofte tåkelegger mer enn å skape klarhet, og dekker over flere detaljer enn de henter frem.

At subwoofere i tillegg er notorisk vanskelige å plassere er selvsagt en annen ting, og du kan stole på følgende tommelfingerregel. Der det passer å ha subwooferen plassert i en stue eller på et lytterom, skal den høyst sannsynlig ikke stå. Og det er en myte at enkelte subwoofere er mye lettere å plassere enn andre. Noen subwoofere er mer fleksible enn andre når det gjelder plassering, men du kommer uansett ikke i mål uten en målemikrofon og litt tålmodighet. Og noen kommer du ikke i mål med i det hele tatt fordi de rett og slett ikke er gode nok. Årsakene til det kan være mange, men det som virkelig dreper hifi-opplevelsen er mekanisk støy, boomy bass, manglende stramhet og høy forvrengning.

Arendal sine subwoofere er laget av HDF, og det har høyere tetthet og bedre undertrykkelse av resonanser og vibrasjoner. Når du spiller høyt er det like mye lyd på innsiden av subwooferen som på yttersiden, og den energien bør helst ikke lekke ut til omgivelsene.

Forsterkeren er en 550Watt (RMS) Avalanche IQ-modell og den driver et kraftig 12,2-tommers element ned til rundt 20Hz og faktisk også under når du velger EQ1-innstillingen på subwooferen. Med litt hjelp av rommet blir trykket under 30Hz ganske formidabelt, og i vanlig hifi-sammenheng er det ikke så mye volum som behøves for at bassen skal oppleves på kroppen. Likevel er det på vanlige volumnivåer sterkt begrenset hvor mye bevegelse det er i basselementet. Det får du igjen som lavere forvrengning og mindre mekanisk støy på vanlige volumnivåer.

Sammenkobling

Har du en forsterker eller receiver med romkorleksjon, er dette alltid den beste løsningen. En målemikrofon, et egnet program på PC/Mac er nest best. Den dårligste løsningen er å gjøre innstillingene på øret. Sistnevnte pluss litt flaks kan selvsagt fungere, men vanligvis ikke.

Jeg har tilgang til et antall måleprogrammer, og det er faktisk et par som både er gratis og gode. Et godt eksempel er programmet REW som du lett finner med et kjapt google-søk. En målemikrofon av bra nok kvalitet får du for rundt tusenlappen.

Etter litt flytting frem og tilbake endte subwooferen i hjørnet et par meter fra satellitt-høytalerne, og med en endelig delefrekvens på rundt 120Hz ble lyden etter min mening veldig bra. Forsterkeren jeg benyttet var en Electrocompaniet ECi mk2 som har egen RCA/linjeutgang. Med lavere delefrekvens er det uunngåelig å få effekt av romnøden på litt over 70Hz som kommer fra takhøyden på 240cm. Derfor er det ikke alltid at den vanlige 80Hz-delingen er det som fungerer best.

Overraskende bra lyd

Jeg har tidligere testet stativhøytalerne (1961 Bookshelf) og selv om det fungerte veldig bra, oppleves 1961 monitor som enda mer levende, engasjerende og dynamiske. I tillegg gjør konfigurasjonen av elementene at perspektiv og holografi er enda bedre på plass. Resultatet er at høytalerne forsvant fullstendig i lydbildet, og dannet et imponerende stort og svært informativt lydbilde med fantastisk fokus på stemmer og instrumenter. Stemmene blir plassert dønn i midten og på en perfekt linje mellom høytalerne når systemet er plassert med omhu. Høytalerne behøver litt plass bak seg for å holografen skal komme helt på plass, og jeg lurer litt på hvor vellykket det er å ha de hengende på veggen. Det låter fett og flott kloss

inntil veggen, og får også såpass ekstra bass at du nesten kan bruke dem uten subwoofer, men høytalerne blir mer tydelige i lydbildet og den store tredimensjonaliteten uteblir. Det gjør ikke stor i hjemmekinoen, men for stereobruk er jeg usikker. Tilbake i behørig avstand til veggen er opplevelsen der jeg vil ha den.

Uansett hva slags volum jeg spiller på virker det som om de har en dynamisk reserve på lur som de er mer enn villige til å dele med lytteren. De krever overraskende nok litt effekt for å leve opp til ryktet sitt, men det var ingen særlige tegn til at Electrocompaniet ECi 6mkII ikke var rikelig. Forsterkeren er også et flott valg rent klangmessig. Den lille ekstra varmen den tilfører lydbildet gjør lyden rik og letthåndterlig for ørene, og akkurat passe avslappet.

Det er åpenbart at Arendal Sound har gjort noen kompromisser underveis i konstruksjonen av disse høytalerne, men vi kan melde at de samtidig har klart å fordele eller smøre disse tynt utover. Det er ingen ting som stikker seg frem eller som du kan trekke frem som en åpenbar mangel, og det virker veldig samstemt og homogent.

Rent musikalsk kan denne 2.1-pakken brukes til det meste, men er aller best på rytmisk musikk, og låter helt fantastisk med rå gitarer, elektronika og rap. Der kommer den imponerende dype bassen til sin rett og du får flekset høyttalernes dynamiske muskler. Med Infected Mushroom og deres Heavyweight er dette utrolig underholdende, morsomt og festlig. Når du kommer litt ut i låta får du testet ut både hvordan høyttalerne håndterer harde synther, tunge gitarer og blytung bass, og faktisk også alt på en gang. Høyttalerne svarer med en imponerende stressfri lydopplevelse og et veldig hyggelig dynamisk overskudd.

Over til noe helt annet, og den helt nydelige og litt vanskelige stemmen til Gregory Porter i duett med Lalah Hathaway i låta Insanity. Dette er smektende og glatt som smør – akkurat slik det skal være. Joda, det mangler den suverene oppløsningen og nerven til mine egne Kerr-høyttalere, men en kikke på prislappen får enhver kritikk til å falle brutalt til gulvet.

Konklusjon

Hver gang vi tester norske produkter blir vi beskyldt for å være i overkant positive, men kan det rett og slett hende at de produktene som lages her på berget er så gjennomarbeidet og skikkelige at de rett og slett fortjener all rosen de får? I Arendal sitt tilfelle er det i hvert fall ingen tvil om de står seg meget godt mot utenlandske konkurrenter, selv om Arendal har en litt egen vri på akkurat 1961-serien, ved å gjøre både Bookshelf og Monitor avhengig av en subwoofer.

Ønsker du deg et par høyttaler som spiller dypt, høyt og dynamisk, kan det hende at et 2,1-system er akkurat det du behøver, for den kvaliteten og det engasjementet denne pakken viser matcher lett gulvstående høyttalere i noenlunde samme prisklasse.

VI LIKER:

- Ren, solid og detaljert lyd
- Overraskende dynamiske
- Flott holografi til prisen
- Dyp og deilig bass

VI LIKER IKKE:

- Litt designutfordringer i godt møblerte hjem

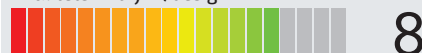
STEREO+ MENER: Dette Arendal Sound 2.1-systemet spiller imponerende flott, dypt og dynamisk til prisen.

KARAKTERER

Brukervennlighet

Kvalitetsinntrykk/design

Ytelse/pris

9,2

Arendal Sound 1961

PRIS:

1961 SUBWOOFER 1S: Kr. 10 990.-

1961 MONITOR: Kr. 11 990.- per par.

IMPORTØR: Arendal Sound

LINK: www.arendalsound.com